

X

Comitatus, Hungariae adiecerat, eo fini contulit, vt in officio contineret gentem, siue bello partam, siue dedititiam. Theodori posteritate extincta, regno accessit Ducatus ille, sub variis possessoribus varie iactatus. XVIto Saeculo in Rakocziorum potestatem venit, ipso Caesare et rege Hungariae conferente, sed sine Ducatus titulo. Eo tamen Franciscus II. Rakoczyus, cum se Duce nuperi belli ciuilis gefisset, fastuose usurpauit, seque in belli clarigatione, et chartis aliis, quarum authentica nonnulla sunt in manibus nostris, Duce Munkatsii et Makonitzae, (Dynastia est, hodie Comitum Szirmay, in Sarsiensi Comitatū, cum arce in montibus Hungariam a Polonia disterminantibus,) nominare sustinuit. Sed is Ducatus, posteaquam Principi et Episcopo Herbipolitano, e Comitibus Schönborniis, Imp. Carolus VI. rex Hung. Munkatsium donasset, antiquatus est.

De *Ducibus temporariis* parum habeo dicere. Duce *de Limpach*, Mattheiae Coruini regis et Friderici III. Imper. temporibus, reperio. Eius nullam video originem aliam, quam quod *Bánfi de Lindua*, Primores transdanubianaे Hungariae, Friderici partibus aduersus Coruinum adhaeserint. Inter primos fuit Paullus Bánffy, dein alii quoque. Vide *Bonfinium* III. 10. Hos, vt confirmaret in fide Fridericus, Dicum titulo honestauit; quemadmodum Matthiam, constat, Nicolaum Duce ab Vjlak, vt a partibus Friderici auelleret, regem Bosnae esse iussisse. Caeterum, illud Limpach Germanorum, Hungarorum Lindva est: Dicum tamen istorum, etsi in Friderici Imp. diplomatibus passim, in publicis actibus Hungarorum nulla fit mentio. — Haec de Ducibus Hungariae in vniuersum; iam ad Almum Duce redeo.

Almus, et nomine et dignitate Ducis ornatus a fratre, primis annis ita concorditer cum hoc vixit, vt scribente *Ranzano* Epit. Indic. XII. summus inter ipsos rerum omnium consensus esset. Et patet hoc ex eo, quod *Lucius*, qui Gaufridum Monachum testem laudat, adnotauit, Colomanum a. 1097. in nuptiis cum